

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/114/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321203042
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2021:4321203042.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou, v právnej veci navrhovateľa ako oprávneného: A., v konaní zastúpený JUDr. Ondrejom Mészárosom, advokátom so sídlom v Želiezovciach, Brezová 10 proti matke ako povinnej: B., v konaní zastúpená JUDr. Ildikó Osvaldovou, advokátkou so sídlom v Levice, Mlynská 2238, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd návrh **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa návrhom na súd doručeným dňa 11.8.2021 domáhal zvýšenia výživného voči matke zo sumy 80,- eur na sumu 150,- eur odo dňa podania návrhu. Svoj návrh odôvodnil skutočnosťou, že od času posledného rozhodnutia, ktorým bol rozsudok Okresného súdu Levice č.k. 17P/51/2020-293 zo dňa 23.10.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 9CoP/1/2021-343 zo dňa 25.2.2021 o výživnom došlo k zmene pomerov na strane otca navrhovateľa, ktorý má pokles príjmov, ako i na strane navrhovateľa, ktorý nastupuje do 4. ročníka Gymnázia v Želiezovciach. Navrhovateľove odôvodnené potreby a mesačné náklady súvisia s aktívnym cvičením Fitnes K2, výživové doplnky, príležitostným ošatením, nákupom športových potrieb, stravy.

2. Matka s podaným návrhom nesúhlasila majúc za to, že od posledného rozhodnutia uplynula krátka doba pol roka. Pokles príjmov svojho otca navrhovateľ nepreukázal a ak aj k nejakému došlo, ide len o prechodný stav a životná úroveň sa neznížila. Matke sa príjme nezvýšil, ale skôr o 40 € znížil. Výdavky uvádzané v návrhu nepovažuje za odôvodnené, pretože stravovanie v škole navrhovateľ nevyužíva, 150 € mesačne za oblečenie je luxus, školské zbierky nie sú žiadne, školské výlety sa nekonajú, navrhovateľ býva o ulicu ďalej od školy, preto nemusí využívať auto. Navyše matka má v striedavej starostlivosti sestru navrhovateľa mal. Alexandru, ktorá nastúpila do 1. ročníka strednej školy mimo bydliska, býva na internáte.

Na základe vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav:

3. Vyživovacia povinnosť matky k ešte maloletému Jozefovi (navrhovateľovi) upravená rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 10.05.2019 pod č.k. 17P/2/2019-180, ktorým súd manželstvo jeho rodičov rozviedol a schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej bol maloletý Jozef zverený do osobnej starostlivosti otca a matka sa zaviazala prispievať na jeho výživu sumou 40,- eur mesačne vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám otca počnúc dňom právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva. Maloletá Alexandra bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že matka je oprávnená

zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú každý párny týždeň, otec každý nepárny týždeň v kalendárnom roku s tým, že k prevzatiu a odovzdaniu dieťaťa dôjde vždy v piatok o 17:00 hodiny. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.05.2019.

4. V tom čase ako vyplýva z pripojeného spisu sp. zn. 17P/2/2019 dosahovala matka u zamestnávateľa Gymnázium J.A.Komenského Želiezovce, u ktorého začala pracovať od 22.11.2018, priemerný čistý mesačný príjem (od decembra 2018 do marca 2019 vrátane) vo výške 478,19 eura. Za kalendárny rok 2018 dosiahla u zamestnávateľa, ktorým bol otec detí a manžel matky priemerný čistý mesačný príjem vo výške 60,05 eura, V roku 2019 od januára až do skončenia pracovného pomeru v marci dosahovala u tohto zamestnávateľa priemerný čistý mesačný príjem v sume 162,46 eura. V tom čase žila v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ktorí boli poberatelia starobného dôchodku, jej matka v sume 322,- eur a otec v sume 346,60 eura mesačne. Vlastnila len majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Rodičom na domácnosť prispievala sumou 100,- eur mesačne.

5. Otec podnikal, z jeho výpovede vyplynulo, že jeho priemerný čistý mesačný príjem činil 1.700,- eur. Za rok 2018 vykázal zo živnosti príjmy v sume 48.709,65 eura, výdavky 28.116,97 eura, základ dane predstavoval sumu 20.592,68 eura. Spolu s matkou maloletého boli spoločníkmi a konateľmi obchodnej spoločnosti Gold Reality s.r.o., ktorá za rok 2018 vykázala stratu 452,30 eura. Otec bol jediným spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti REPDO s.r.o., ktorá vznikla dňa 19.02.2019. Vlastnil majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, bol podielovým spoluvlastníkom bytu, nadobudnutom v dedičskom konaní v 1 celku. Mesačne uhrádzal splátku hypotekárneho úveru 230,- eur, platbu za plyn 150,- eur, elektriку 70,- eur, vodu spolu s koncesionárskymi poplatkami a platbami za mobily 200,- eur. Maloletému Jozefovi vyplácal vreckové v sume 100,- eur mesačne.

6. Obaja rodičia mali vyživovaciu povinnosť k mal. Alexandre, nar.: 27.05.2006.

7. Maloletý Jozef navštevoval prvý ročník Gymnázia v Želiezovciach, výdavky na stravu činili 25,- eur mesačne, ZRPŠ 20,-eur ročne, výdavky na pracovné zošity boli v sume 15,- eur, náklady na výlety predstavovali sumu 100,- eur ročne. Bol sledovaný gastroenterológom pre chronickú hepatopatiu, ktorá si vychádzajúc z lekárskej správy vyžadovala dlhodobú medikamentóznú liečbu s vyčíslenými mesačnými nákladmi od 100,- do 150,- eur. Nemal osobitné záujmy, s ktorými by boli spojené zvýšené výdavky.

8. Dňa 9.4.2020 podal otec navrhovateľa návrh na zvýšenie výživného na sumu 200 eur mesačne, pričom konanie bolo vedené pod sp. zn. 17P/51/2020, v ktorom súd rozhodol dňa 23.10.2020 tak, že návrh otca zamietol. Krajský súd v Nitre rozsudkom pod č.k. 9CoP/1/2021-343 zo dňa 25.2.2021 rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že výživné zo strany matky zvýšil zo 40 eur na sumu 80 eur počnúc dňom 1.8.2020 len z dôvodu, aby zosúladił skutočne uhrádzanú výšku výživného zo súdnym rozhodnutím. Inak sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že nedošlo k takej významnej kvalifikovanej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného.

9. Matka v tom čase dosahovala čistý mesačný príjem vo výške 713,09 eura (za rok 2020, január až september vrátane), v roku 2019 dosiahla priemerný čistý mesačný príjem vo výške 604,98 eura. Od 03.02.2020 do 31.03.2020 bola matka zamestnaná v spoločnosti MIRA Office s.r.o., pričom k skončeniu pracovného pomeru došlo v skúšobnej dobe. Za uvedené obdobie matka bol matke vyplácaný priemerný čistý mesačný príjem v sume 210,44 eura. Mesačne uhrádza za platby spojené s užívaním bytu 130,- eur, elektriку 60,- eur, Freesat 20,- eur, platbu za internet 10,- eur, mobil 36,- eur, sporenie 50,- eur, koncesionárske poplatky 4,64 eur. Ročne uhrádza poisťku za byt 55,- eur. Poberá prídavky na maloletú Alexandru, z ktorých polovicu vypláca jej otcovi. Je výlučnou vlastníčkou bytu, ktorý nadobudla kúpnu zmluvou po majetkovom vysporiadaní po rozvođe manželstva s otcom maloletého a motorového vozidla, ktoré je po nehode nepojazdné. Žije v spoločnej domácnosti s maloletou Alexandrou, ktorá je v sriedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Na výživu maloletého Jozefa prispievala sumou 40,- eur, počnúc augustom 2020 prispieva na výživu maloletého sumou 80,- eur mesačne. S maloletým sa pravidelne stýka.

10. Otec podal za kalendárny rok 2019 daňové priznanie, z ktorého vyplýva, že príjmy zo živnosti činili 33.967,68 eura, výdavky 32.592,76 eura, základ dane 1.374,92 eura. Otec je naďalej spoločníkom a konateľom v dvoch obchodných spoločnostiach, v spoločnosti Gold Reality s.r.o. spolu s matkou

maloletého. Obchodná spoločnosť Gold Reality s.r.o. vykázala za rok 2019 stratu vo výške 677,80 eura, spoločnosť REPDO s.r.o. vykázala za spomenuté obdobie stratu vo výške 212,11 eura. Ako vyplynulo z výpovede otca na pojednávaní jeho priemerný čistý mesačný príjem predstavuje 1.000,- eur. Poukázal na to, že vzhľadom na to, že účtuje systéme jednoduchého účtovníctva, vyberie si z podnikania toľko financií koľko chce. Mesačne uhrádza splátku hypotekárneho úveru 372,09 eura, plyn 150,-eur, elektriku 73,- eur, vodu 30,- eur, televíziu 22,29 eura, sporenie 500,- eur, koncesionárske poplatky 4,64 eura, platba Telekom 20,89 eura, platba za HBO 5,99 eura, Netflix 11,99 eura, Youtube 10,99 eura, upratovacie služby 100,- eur, pohonné hmoty 100,- eur, výdavky na domáce zvieratá 75,- eur, ošatenie 80,- eur. Ročne uhrádza poplatok za uskladnenie pupočníkovej krvi 20,95 eura, poisťku domu 155,97 eura, poplatok za komunálny odpad 84,33 eura, daň z nehnuteľností 96,17 eura, daň za psa 10,- eur, povinné zmluvné poistenie motorového vozidla 117,- eur, prenájom Windows Office 99,- eur, za investície do rodinného domu (kosenie, farba na plot) 300,- eur, údržbu bazéna 300,- eur, za náhodilé výdaje spojené s pokazenými spotrebičmi v domácnosti 1.000,- eur, údržbu auta 500,- eur. Je výlučným vlastníkom rodinného domu, ktorý nadobudol po majetkovom vysporiadaní manželov, motorového vozidla zn. Škoda Superb, r.v. 2012 a podielovým spoluvlastníkom bytu v podiele 1 celku, ktorý nadobudol v dedičskom konaní v roku 2014.

11. Počet vyživovacích povinností rodičov sa nezmenil.

12. Navrhovateľ v čase podania návrhu na súd maloletý navštevoval druhý ročník Gymnázia v Želiezovciach, v čase rozhodovania súdu nastúpil do tretieho ročníka. Výdavky v súvislosti s návštevou školy sa podľa vyjadrenia otca nezmenili, zvýšili sa výdavky spojené so školskými výletmi. Zdravotný stav dieťaťa bol kompenzovaný, medikamentózna liečba mu nie je nasadená, čo potvrdila aj lekárska správa vystavená ošetrojúcim gastroenterológom maloletého, podľa ktorej je potrebné pri diagnóze maloletého - steatóza pečene, pokračovať v snahe o racionálnu výživu maloletého s primeranou pohybovou aktivitou, bez nutnosti nasadenia terapie. Navrhovateľ začal pravidelne cvičiť, s čím spojené výdavky pozostávali z platby za návštevu fitnes centra 20,-eur mesačne, z platby za športové oblečenie a proteín v sume 30,- eur mesačne. Otec synovi uhrádzal mobil v sume 15,- eur mesačne, hradil výdavky spojené s nákupom ošatenia 150,- eur mesačne, obuvi 200,- eur ročne, vyplácal mu vreckové v sume 100,- eur mesačne. Navrhovateľ od apríla 2020 pracuje u otca na dohodu o pracovnej činnosti, na základe ktorej mu otec vypláca odmenu vo výške 200,- eur mesačne.

13. V prejednávanej veci žiadal zvýšiť výživné navrhovateľ už ako plnoletý. Je študentom 4. ročníka gymnázia. Výdavky domácnosti navrhovateľa a jeho otca (čl. 48 spisu) sú takmer identické s výdavkami deklarovanými v konaní sp. zn. 17P/51/2020 (čl. 106 pripojeného spisu). Otec navrhovateľa za zdaňovacie obdobie 2020 v daňovom priznaní vykázal príjmy vo výške 30650,97 € a výdavky vo výške 31509,07 €. Síce výsledkom bola daňová strata, na životnej úrovni, ako to vyplýva z deklarovaných výdavkov, sa táto skutočnosť neodzrkadlila. Potrebné doklady navrhovateľ nepredkladal, pretože sa už nachádzajú v spise 17P/51/2020. Navrhovateľ naďalej pracuje v otcovej firme za 200 eur mesačne, čiže tiež ide o výdavok otca, ktorý nedostáva od tretej osoby. Do školy jazdí autom, aby sa stihol vrátiť na vyučovanie z obednej prestávky, pretože kvôli zdravotným problémom sa v škole nestravuje a stravuje sa radšej v reštauráciách, kde si môže jedlo vybrať.

14. Matka naďalej pracuje na Gymnázium Želiezovce, kde dosahuje čistý príjem vo výške 713,80 eur a rovnako na základe dohody o vykonaní práce uzavretej do 30.9.2022 v spol. MIRRA OFFICE s.r.o. s mesačným príjmom cca 52 eur. Bytové podmienky ani vyživovacie povinnosti sa u nej nezmenili.

15. K zmene počtu vyživovacích povinností nedošlo ani u otca navrhovateľa. Matka a právny zástupca navrhovateľa v konaní ďalej uvádzali výdavky na mal. Alexandru, ktoré však súd pre potreby rozhodnutia v tejto veci nepovažuje za potrebné uvádzať.

16. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 77 odsek 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

23. Podľa § 78 odsek 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

24. Podľa § 78 odsek 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

25. Výživou dieťa sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Odôvodnené potreby dieťaťa môžu byť rôzne. Sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti a pod. Výživné má slúžiť nielen na uspokojovanie hmotných potrieb, ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, kultúru, športové potreby a pod.). Na druhej strane sú odôvodnené potreby dieťaťa bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov.

26. Pri rozhodovaní o zmene výživného súd vždy musí porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažná zmena pomerov, či už na strane oprávneného alebo povinného. Zmenou pomerov v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia sa rozumie výrazná zmena tých okolností (na jednej i druhej strane), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Môže ísť o zvýšenie či zníženie (odôvodnený pokles) zárobku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného, a to nielen na krátky čas. Takou zmenou môže byť vyšší vek dieťaťa, prípadne rozšírenie alebo zúženie počtu vyživovacích povinností povinného a pod.

27. V prejednávanej veci bolo preukázané, že od poslednej úpravy výživného prešlo len obdobie pol roka. V čase ostatného rozhodnutia o výživnom navrhovateľ navštevoval tretí ročník gymnázia, v čase podania návrhu v prejednávanej veci bol po ukončení tretieho ročníka a pred nástupom do štvrtého. V tejto súvislosti k zmene pomerov na strane navrhovateľa absolútne nedošlo. Všetky záľuby a výdavky, ktoré uvádzal, mal aj počas predchádzajúceho konania. Naďalej má aj príjem z odmeny plynúcej z dohody o pracovnej činnosti v sume 200,- eur mesačne, ktorú mu je spoločnosť otca schopná vyplácať napriek tomu, že malo dôjsť k poklesu jeho príjmov. Navrhovateľ predložil len daňové priznanie otca ako živnostníka, kde daňová strata síce predstavovala 858,10 eura, ale naďalej je spoločníkom dvoch obchodných spoločností, ktorých príjmy ani len nedeklaroval. Z predložených dokladov žiadnym spôsobom nevyplýva zníženie životnej úrovne navrhovateľa a jeho otca napriek zníženiu jeho príjmu

ako živnostníka. Navyše nejde o tak značné zníženie príjmu, ktoré by samo osebe odôvodňovalo zmenu výživného. U matky k žiadnej závažnej zmene pomerov nedošlo.

28. Po vykonanom dokazovaní súd konštatuje, že medzi účastníkmi konania nedošlo k takej zmene pomerov, kedy pôvodne určené výživné nemôže plniť zákonom predpokladaný účel. Nebolo preukázané, že by na strane navrhovateľa došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov či už v súvislosti s jeho fyzickým vyspívaním alebo so zvyšovaním nákladov v súvislosti s prípravou maloletého na budúce povolanie. Rovnako na strane rodičov nebola preukázaná kvalifikovaná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného zo strany matky. Na záver súd opätovne poukazuje na to (ako už v predchádzajúcom konaní), že nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť pôvodne určeného výživného, nakoľko v takomto prípade by sa jednalo o neprípustnú reparáciu právoplatného rozhodnutia, ale prihliada len na zmeny, ktoré nastali od posledného rozhodnutia súdu o výživnom. Z tohto dôvodu nemožno zmeniť rozhodnutie o výživnom len preto, že navrhovateľ určené výživné nepovažuje za spravodlivé. S poukazom na vyššie uvedené súd podaný návrh ako nedôvodný zamietol.

29. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, nakoľko v konaní nebol zistený žiadny dôvod, pre ktorý by náhradu trov konania niektorému z jeho účastníkov mohol priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre, v troch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na jej spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Proti predmetnému rozsudku nemajú právo podať odvolanie tí účastníci konania, ktorí sa svojho procesného práva výslovne vzdali.